

Discectomi meingefn endosgopig trawsfforaminol drwy bigiad ar gyfer sciatica

Ebrill 2016

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Mae [Discectomi meingefn endosgopig trawsfforaminol drwy bigiad ar gyfer sciatica](#) yn ddigon diogel ac yn gweithio'n ddigon da i'w ddefnyddio yn y GIG.

Mae NICE yn gofyn i weithwyr iechyd proffesiynol anfon gwybodaeth am bawb a gaiff y driniaeth a'r hyn sy'n digwydd iddynt wedyn i gronfa ddata [Cofrestrfa Asgwrn Cefn Prydain](#) er mwyn gallu cadarnhau pa mor dda y mae'n gweithio dros gyfnod o amser.

Dim ond llawfeddygon sydd ag arbenigedd a hyfforddiant penodol yn y driniaeth ddylai gynnal discectomi meingefn endosgopig trawsfforaminol drwy bigiad ar gyfer sciatica, ac i ddechrau dylent ei gynnal gyda llawfeddyg profiadol arall sy'n cynnal y driniaeth yn rheolaidd.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn a thrafod y manteision a'r risgiau posibl â chi. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth ac am opsiynau triniaeth amgen. Dylai hyn oll ddigwydd cyn i chi benderfynu a ydych am gael y driniaeth hon ai peidio. Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol ofyn i chi a ellir casglu manylion am eich triniaeth.

Y cyflwr

Gelwir haen allanol gwydn disg yn anwlws. Weithiau gall yr anwlws rwygo, gan adael y canol meddal i chwyddo drwy'r rhwyg. Gelwir hyn yn dorgest, neu 'disg wedi llithro'. Os bydd yn pwyso ar nerf, gall y disg wedi llithro achosi poen yn y cefn, poen yn y goes (sciatica), a fferdod neu wendid yn y coesau neu hyd yn oed broblemau gyda'r bledren.

Mae triniaethau yn cynnwys poenladdwyr, cyffuriau i leihau llid, pigladau corticosteroid i'r ardal yr effeithiwyd arni, therapi corfforol ac aciwbgiad. Os

nad yw'r triniaethau hyn yn gweithio, neu os bydd y symptomau yn ddifrifol neu'n para am gyfnod hir, gellir tynnu'r disg sydd wedi llithro, naill ai drwy lawdriniaeth agored neu gan ddefnyddio technegau llai ymwithiol. Gelwir hyn yn ddissectomi.

Mae NICE wedi ystyried defnyddio [dissectomi meingefn endosgopig trawsfforaminol drwy bigiad](#) fel opsiwn triniaeth arall.

Gall [NHS Choices](#) fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Cynhelir y driniaeth hon gan ddefnyddio anesthetig lleol neu gyffredinol, gyda'r claf yn gorwedd ar ei wyneb neu ar ei ochr. Nod y driniaeth yw lleddfu sciatica drwy dynnu meinwe o'r disg sydd wedi cael niwed.

Trwy ddefnyddio delweddu pelydr X i nodi'r man cywir, caiff nodwydd ei mewnosod drwy'r croen i mewn i'r disg. Caiff gwifren dywys fechan ei rhoi drwy'r nodwydd a chaiff sianel ei chreu trwy'r cyhyrau at y disg sydd wedi cael niwed. Caiff endosgop (tiwb tenau gydaamera ar y pen) ac offerynnau eraill eu mewnosod a'u defnyddio i dynnu meinwe o'r disg sydd wedi cael niwed. Gellir hefyd ddefnyddio laser er mwyn helpu i dynnu'r feinwe. Fel arfer gall y person godi o fewn ychydig oriau ar ôl y driniaeth.

Buddiannau a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynwyd bod digon o dystiolaeth i wybod pa mor dda y mae'r driniaeth hon yn gweithio a pha mor ddiogel ydyw. Roedd y naw astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 10,256 o gleifion.

Yn gyffredinol, dangoswyd y manteision canlynol:

- llai o boen yn y cefn a'r coesau
- roedd y rhan fwyaf o gleifion yn gallu gwneud tasgau bob dydd yn well
- dychwelodd y rhan fwyaf o gleifion i'r gwaith ar ôl y driniaeth
- roedd y rhan fwyaf o gleifion yn fodlon â'u triniaeth
- ansawdd bywyd gwell i lawer o gleifion.

Roedd angen llawdriniaeth arall ar rai pobl, er enghraifft oherwydd bod rhannau o'r disg ar ôl. Achos o ddisg yn llithro eto mewn tua 6% o bobl.

Dangosodd yr astudiaethau mai'r cymhlethdodau a nodwyd gyda discectomi meingefn endosgopig trawssforaminol drwy bigiad yn bennaf oedd diffyg teimlad neu deimlad annormal dros dro. Nodwyd risgiau eraill mewn nifer llai o bobl (tua 1%) yn cynnwys:

- briwiau tebyg i syst ar safle'r llawdriniaeth; roedd angen llawdriniaeth ar rai i'w tynnu
- gwaedu i'r feinwe
- rhwygiadau yn y feinwe o amgylch llinyn y cefn
- llid yn yr asgwrn cefn, gyda neu heb haint meinwe feddal
- darn yn torri o ffwrdd o'r disg mewn un claf
- problemau dros dro gyda'r nerfau yn y droed mewn pedwar claf, gan gynnwys troed lipa mewn un claf.

Dywedwyd wrth NICE am risgiau posibl eraill hefyd: poen yn y glun neu'r cefn yn ystod y driniaeth.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllaw](#). Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae [canllawiau ymyriadau](#) NICE yn rhoi cyngor i'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-1896-6